

EUROOPA PARLAMENT

2015 - 2016

VÄLJAVÕTE

DOKUMENDIST „VASTUVÕETUD TEKSTID”

OSAISTUNGJÄRK

11. november 2015

SISUKORD

P8_TA-PROV(2015)0393	5
KOOSTALITLUSVÕIME KUI AVALIKU SEKTORI AJAKOHASTAMISE VAHEND ***I	
P8_TA-PROV(2015)0395	61
VALIMISI KÄSITLEVA ELI ÕIGUSE REFORMIMINE	

VASTUVÕETUD TEKSTID

Esialgne versioon

P8_TA-PROV(2015)0393

Koostalitlusvõime kui avaliku sektori ajakohastamise vahend *I**

Euroopa Parlamendi 11. novembri 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega luuakse Euroopa haldusasutuste, ettevõtjate ja kodanike jaoks koostalitlusvõime alaste lahenduste programm (ISA²) (Koostalitlusvõime kui avaliku sektori ajakohastamise vahend) (COM(2014)0367 – C8-0037/2014 – 2014/0185(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0367),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 172, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0037/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 15. oktoobri 2014. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 12. veebruari 2015. aasta arvamust²,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 23. septembri 2015. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ja kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A8-0225/2015),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT C 12, 15.1.2015, lk 99.

² ELT C 140, 28.4.2015, lk 47.

P8_TC1-COD(2014)0185

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. novembril 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2015/..., millega luuakse Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike jaoks koosvõime alaste lahenduste ja ühiste raamistike programm (ISA² programm) - kui avaliku sektori ajakohastamise vahend

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 172,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁴,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁵

³ ELT C 12, 15.1.2015, lk 99.

⁴ ELT C 140, 28.4.2015, lk 47.

⁵ Euroopa Parlamendi 11. novembri 2015. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Ministrid on mitmes ministrite deklaratsioonis (24. novembril 2005 Manchesteris, 19. septembril 2007 Lissabonis, 18. novembril 2009 Malmös ja 19. aprillil 2010 Granadas) kutsunud komisjoni üles hõlbustama liikmesriikidevahelist koostööd, kasutades selleks piiriüleseid ja valdkondadevahelisi koosvõime alaseid lahendusi, mis võimaldaksid pakkuda tõhusamaid ja turvalisemaid avalikke teenuseid. Peale selle tunnistasid liikmesriigid, et paremaid avalikke teenuseid tuleb pakkuda vähemate vahenditega ning et e-valitsuse potentsiaali saab suurendada Euroopa haldusasutuste koostöökultuuri edendamise ja koosvõime tingimuste parandamisega.
- (2) Oma 19. mai 2010. aasta teatises „Euroopa digitaalne tegevuskava”, mis on üks strateegia „Euroopa 2020” juhtalgatusi, rõhutas komisjon, et koosvõime on oluline selleks, et kasutada maksimaalselt ära info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) sotsiaalset ja majanduslikku potentsiaali, ning sellest tulenevalt saab digitaalarengu tegevuskava olla tõhus üksnes siis, kui koosvõime on tagatud.

- (3) Oma 16. detsembri 2010. aasta teatises „Euroopa avalike teenuste koosvõime alused” esitles komisjon Euroopa koosvõime strateegiat ja Euroopa koosvõime raamistikku.
- (4) ■ Koosvõime ***hõlbustab*** poliitika edukat elluviimist ***ning sellel on suur potentsiaal aidata vältida piiriüleseid e-tõkkeid ja soodustada seeläbi uute või veel arenemisjärgus ühiste avalike teenuste loomist või juurutamist liidu tasandil.*** Koosvõimest sõltub eeskätt järgmistes põhjendustes kirjeldatud valdkondade poliitika tõhus ja tulemuslik elluviimine.
- (5) Siseturu valdkonnas nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/123/EÜ,⁶ et liikmesriigid pakuksid teenuseosutajatele võimalust teha kõiki toiminguid ja täita kõiki formaalsusi, mida on vaja teenuse osutamiseks väljaspool nende asukohaliikmesriiki, elektrooniliselt ja piiriüleselt.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

- (6) Äriühinguõiguse valdkonnas nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2012/17/EL⁷ liikmesriikide keskregistrite, äriregistrite ja äriühingute registrite koosvõime tagamist keskse platvormi kaudu. Äriühingute registrite vastastikuse sidumisega tagatakse registritevaheline piiriülene teabevahetus ning hõlbustatakse liidu tasandil ettevõtjate ja kodanike juurdepääsu äriühinguid käsitlevale teabele, suurendades sellega liidu ettevõtluskeskkonna õiguskindlust.
- (7) Keskkonna valdkonnas nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2007/2/EÜ,⁸ et tuleb vastu võtta ühised rakenduseeskirjad, milles sätestatakse koosvõime tehniline kord. Kõnealuses direktiivis nõutakse eeskätt riiklike taristute kohandamist tagamaks, et ruumiandmekogumid ja -teenused on kogu liidus koosvõimelised ja kättesaadavad.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2012. aasta direktiiv 2012/17/EL, millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/666/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2005/56/EÜ ja 2009/101/EÜ keskregistrite, äriregistrite ja äriühingute registrite sidestamise osas (**ELT L 156, 16.6.2012, lk 1**).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

- (8) Justiits- ja siseküsimuste valdkonnas tuginevad Euroopa andmebaaside suurendatud koosvõimele viisainfosüsteem,⁹ teise põlvkonna Schengeni infosüsteem,¹⁰ Euroopa sõrmejälgede võrdlemise süsteem¹¹ ja Euroopa e-õiguskeskkonna portaal¹². Lisaks võttis nõukogu 24. septembril 2012 vastu järelused, milles tehakse ettepanek võtta kasutusele Euroopa õigusaktide identifikaator ning rõhutatakse vajadust võtta kasutusele liikmesriikide ametlikes väljaannetes avaldatud õigusteabe koosvõimelise otsingu ja vahetamise vahendi, kasutades selleks kordumatuid identifikaatoreid ja struktureeritud metaandmeid. ***Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise Euroopa ameti ning käesoleva otsusega loodava programmi vaheline koostöö võib luua sünergiat, mis võib olla kasulik nende vastavate eesmärkide saavutamiseks.***

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1987/2006, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 381, 28.12.2006, lk 4).

¹¹ Nõukogu 11. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2725/2000, mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist Dublini konventsiooni tõhusa kohaldamise eesmärgil (EÜT L 316, 15.12.2000, lk 1).

¹² <https://e-justice.europa.eu>

- (9) ***Kohalike, riiklike ja Euroopa haldusasutuste koosvõime aitab saavutada eesmärgi, mis Euroopa Parlament seadis oma 29. märtsi 2012. aasta resolutsioonis ELi kodakondsust käsitleva 2010. aasta aruande ja ELi kodanike õigusi piiravate takistuste kõrvaldamise kohta.***
- (10) Tolli, maksude ja aktsiiside valdkonnas on koosvõime olnud väga oluline edu tagamise tegur selliste kõiki liikmesriike hõlmavate üleeuroopaliste IKT-süsteemide haldamisel, mis toetavad programmide „Fiscalis 2013” ja „Toll 2013” alusel rahastatavaid koosvõimelisi äriteenuseid. Neid programme rakendavad ja juhivad komisjon ja liikmesriikide haldusasutused. Programmide „Fiscalis 2013” ja „Toll 2013” raames loodud hüved on kättesaadavad jagamiseks ja korduvkasutamiseks teistes poliitikavaldkondades. ***Lisaks sellele kutsuti nõukogu 26. mai 2014. aasta järeldustes ELi tolliliidu juhtimise reformi kohta liikmesriike ja komisjoni üles koostama ühiselt juhitavaid ja käitatavaid IT-süsteeme käsitlevat strateegiat kõigi tolliga seotud valdkondade jaoks.***

- (11) Tervisevaldkonnas on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/24/EL¹³ sätestatud raamistik ohututele ja kvaliteetsetele piiriülestele tervishoiuteenustele juurdepääsu hõlbustamiseks. Konkreetsemalt loodi kõnealuse direktiiviga e-tervise võrgustik, et lahendada elektrooniliste tervisesüsteemide koosvõimega seotud probleeme. E-tervise võrgustiku raames võidakse vastu võtta suuniseid, mis käsitlevad planeerimata ja erakorralise arstiabi korral piiriüleselt vahetatavaid miinimumandmeid ning e-retseptidega seotud piiriüleseid teenuseid.
- (12) Euroopa fondide valdkonnas nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013¹⁴ artiklis 122, et kogu teabevahetus toetusesaajate ning korraldus-, sertifitseerimis-, auditeerimis- ja vahendusasutuste vahel toimuks elektrooniliste teabevahetussüsteemide kaudu. Kõnealused süsteemid peaksid hõlbustama koosvõimet liikmesriikide ja liidu raamistikega ning võimaldama toetusesaajatel esitada kogu nõutav teave ühe edastuskorraga.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta direktiiv 2011/24/EL patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius (ELT L 88, 4.4.2011, lk 45).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- (13) Avaliku sektori teabe valdkonnas rõhutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/37/EL,¹⁵ et kui see on võimalik ja asjakohane, peaksid avaliku sektori asutused tegema dokumendid võimalikult täpselt ja detailselt kättesaadavaks avatud ja masinloetavas vormingus koos metaandmetega ning sellises vormingus, mis tagab koosvõime, korduvkasutatavuse ja juurdepääsetavuse.
- (14) *E-identimise* valdkonnas on ■ Euroopa Parlamendi ja nõukogu *määrusega (EL) nr 910/2014*¹⁶ loodud riiklike *e-identimise süsteemide koosvõime jaoks koosvõime raamistik*.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/37/EL, millega muudetakse direktiivi 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 175, 27.6.2013, lk 1).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

- (15) IKT standardimise valdkonnas on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1025/2012¹⁷ osutatud koosvõimele kui olulisele standardimise väljundile.
- (16) Teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1291/2013,¹⁸ millega luuakse raamprogramm „Horisont 2020”, selgelt öeldud, et koosvõimelised IKT-lahendused ja -standardid on peamised edu võimaldavad tegurid tööstusettevõtete vahelise partnerluse saavutamiseks liidu tasandil. Ühiste, avatud tehnoloogial põhinevate platvormide ümber toimuv koostöö mõjub ka väljapoole ja see mõju võimendub, mistõttu paljudel sidusrühmadel on võimalik arengust kasu saada ja teha täiendavaid uuendusi.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

- (17) Riigihangete valdkonnas nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2014/23/EL,¹⁹ 2014/24/EL²⁰ ja 2014/25/EL²¹ liikmesriikidelt e-hangete rakendamist. Neis on sätestatud, et elektrooniliseks teabevahetuseks kasutatavad vahendid ja seadmed, nagu ka nende tehnilised omadused, peavad olema koosvõimelised üldkasutatavate IKT-toodetega. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/55/EL²² nähakse lisaks ette riigihangete raames e-arveldamise Euroopa standardi väljatöötamine, et tagada e-arveldamissüsteemide koosvõime kogu liidus.
- (18) *Seetõttu on oluline, et koosvõimega ja selle võimaliku kasutamisega seotud poliitikat koordineeritaks liidu tasandil ning seda tehtaks viisil, mis on võimalikult tõhus ja lõppkasutajate olukorda enim arvestav. Selleks, et kaotada liidus koosvõime maastiku killustatus, tuleks edendada ühist arusaama koosvõimest liidus ja terviklikku lähenemisviisi koosvõime alastele lahendustele.*

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul (ELT L 133, 6.5.2014, lk 1).

- (19) Koosvõime on ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1316/2013²³ lairibataristute ja -teenuste valdkonnas loodud Euroopa ühendamise rahastu keskne element. *Euroopa Parlamendi ja nõukogu* määruses (EL) nr 283/2014²⁴ **(milles käsitletakse üleeuroopalisi telekommunikatsioonitaristu valdkonna võrke hõlmavaid suuniseid)** on selgelt märgitud, et Euroopa ühendamise rahastu **tegevusprioriteetideks on** üleeuroopaliste digiteenuste taristute koosvõime, ühenduvus, jätkusuutlik kasutuselevõtt, toimimine ja ajakohastamine ning nende koordineerimine liidu tasandil. **Määrusega (EL) nr 283/2014 kehtestatakse eelkõige sellised alustaristud nagu e-identimine, elektrooniline edastamine ja automaattõlge, et hõlbustada piiriülest koosvõimet.**

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013, lk 129).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 283/2014, milles käsitletakse üleeuroopalisi telekommunikatsioonitaristu valdkonna võrke hõlmavaid suuniseid ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1336/97/EÜ (ELT L 86, 21.3.2014, lk 14).

- (20) Poliitilisel tasandil on nõukogu kutsunud korduvalt üles suurendama Euroopa koosvõimet ja tegema jätkuvalt jõupingutusi Euroopa haldusasutuste ajakohastamiseks. Euroopa Ülemkogu võttis 24. ja 25. oktoobril 2013 vastu järeldused, milles toonitatakse, et haldusasutuste ajakohastamine peaks jätkuma selliste koosvõimel põhinevate teenuste nagu e-valitsus, e-tervis, e-arveldamine ja e-hanked kiire kasutuselevõtuga. ***Liikmesriikide aktiivne osalemine on hädavajalik, et tagada liidus koosvõimelise e-ühiskonna kiire juurutamine ja haldusasutuste osalemine internetipõhiste menetluste kasutamise soodustamises. Mõjusama, lihtsama ja kasutajasõbralikuma e-halduse loomiseks võib olla lisaks vaja ka liikmesriikide toetusel toimuvat mõningast kohandamist Euroopa haldusasutustes. Tõhusad internetipõhised avalikud teenused on hädavajalikud selleks, et suurendada ettevõtete ja kodanike usaldust digiteenuste vastu.***

- (21) Kui koosvõime alaseid väljavaateid käsitleda ühe valdkonna piires, kaasneb sellega risk, et erinevate või kokkusobimatute lahenduste kasutusele võtmisega riigi või valdkonna tasandil luuakse uued e-tõkked, mis takistavad siseturu ja sellega seotud liikumisvabaduste nõuetekohast toimimist, ning kahjustatakse turgude avatust ja konkurentsivõimet ning ettevõtetele ja kodanikele üldhuviteenuste osutamist. Nimetatud riski maandamiseks peaksid liikmesriigid ja liit rohkem ühiselt pingutama selle nimel, et vältida turu killustumist. **Nad peaksid tagama** õigusaktide rakendamisel **piiriülese** või **valdkondadevahelise** koosvõime, vähendades samal ajal halduskoormust ja kulusid ning **suurendades tõhusust**, ning nad peaksid edendama ühiselt kokku lepitud IKT-lahendusi, tagades samal ajal nõuetekohase juhtimise.
- (22) *Ühiste lahenduste kasutuselevõtmisel, täiustamisel või kasutamisel peaksid kõik algatused asjakohasel juhul tuginema kogemuste ja lahenduste jagamisele ning parimate tavade, tehnoloogilise neutraalsuse ja kohandatavuse vahetamisele ja edendamisele või olema sellega seotud, kusjuures alati tuleks kohaldada turvalisuse, eraelu puutumatuse ja isikuandmete kaitse põhimõtteid. Sellega seoses tuleks edendada kooskõla Euroopa koosvõime raamistiku, avatud tehniliste kirjelduste ja standarditega.*

(23) Selleks et täita liiduülese poliitika kohaseid nõudeid, on püütud üldiste ja valdkondlike koosvõime strateegiate, õigusraamistike, suuniste, teenuste ja vahendite sidusat arengut ja rakendamist tagada mitme järjestikuse programmiga, nagu:

- i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsustega nr 1719/1999/EÜ²⁵ ja nr 1720/1999/EÜ²⁶ loodud haldusasutuste vahelise andmevahetuse programm (1999–2004) (IDA programm),
- ii) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega 2004/387/EÜ²⁷ loodud üleeuroopaliste e-valitsuse teenuste koostalitlusvõimelise osutamise programm riiklikele haldusasutustele, ettevõtetele ja kodanikele (2005–2009) (IDABC programm), ja
- iii) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 922/2009/EÜ²⁸ loodud Euroopa haldusasutuste koostalitlusvõime alaste lahenduste programm (2010–2015) (ISA programm).

Käesoleva otsusega loodav programm peaks põhinema nimetatud programmide rakendamise käigus saadud kogemustel.

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 1999. aasta otsus nr 1719/1999/EÜ haldusasutustevahelise elektroonilise andmevahetuse (IDA) üleeuroopalisi võrke käsitlevate suuniste, sealhulgas ühist huvi pakkuvate projektide piiritlemise kohta (EÜT L 203, 3.8.1999, lk 1).

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 1999. aasta otsus nr 1720/1999/EÜ, millega võetakse vastu meetmed haldusasutustevahelise elektroonilise andmevahetuse (IDA) üleeuroopaliste võrkude koostalitlusvõime ja nendesse pääsemise tagamiseks (EÜT L 203, 3.8.1999, lk 9).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta otsus 2004/387/EÜ üleeuroopaliste e-valitsuse teenuste koostalitlusvõimelise osutamise kohta riiklikele haldusasutustele, ettevõtetele ja kodanikele (IDABC) (ELT L 144, 30.4.2004, lk 62).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta otsus nr 922/2009/EÜ Euroopa haldusasutuste koosvõimealaste lahenduste (ISA) kohta (ELT L 260, 3.10.2009, lk 20).

- (24) IDA, IDABC ja ISA programmide raames toimunud tegevus on aidanud märkimisväärselt kaasa koosvõime tagamisele Euroopa haldusasutuste elektroonilises teabevahetuses. Oma 20. aprilli 2012. aasta resolutsioonis e-valitsuse kui konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu juhtiva jõu kohta tunnustas Euroopa Parlament ISA programmi panust ja üldist osa Euroopa haldusasutuste koosvõime alaste lahenduste ja raamistike määratlemisel, edendamisel ja toetamisel, koostoime saavutamisel ning lahenduste korduvkasutamise edendamisel ning haldusasutuste koosvõime alaste nõuete muutmisel digiteenuseid käsitlevateks tehnilisteks kirjeldusteks ja standarditeks.
- (25) Otsus nr 922/2009/EÜ kaotab kehtivuse 31. detsembril 2015. Seetõttu on Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike jaoks vaja uut koosvõime alaseid lahendusi ja ühiseid raamistikke käsitlevat liidu programmi („ISA² programm”) ***liidus koosvõime suhtes tervikliku lähenemisviisi väljatöötamiseks, säilitamiseks ja edendamiseks, et kaotada liidu koosvõime maastiku killustatus ja vältida e-tõkkeid, hõlbustada ühelt poolt Euroopa haldusasutuste vahelist ning teiselt poolt Euroopa haldusasutuste ja ettevõtete ja kodanike vahelist tõhusat ja tulemuslikku piiriülest või valdkondadevahelist elektroonilist suhtlemist, teha kindlaks, luua ja võtta kasutusele liidu poliitika ja meetmete elluviimist toetavad koosvõime alased lahendused ning hõlbustada koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamist Euroopa haldusasutustes.***

- (26) *Lisaks Euroopa haldusasutustele on ka ettevõtted ja kodanikud koosvõime alaste lahenduste lõppkasutajad, sest nad kasutavad haldusasutuste pakutavaid elektroonilisi avalikke teenuseid. Kasutajakesksuse põhimõte on rakendub eelkõige koosvõime alaste lahenduste lõppkasutajatel. Ettevõtete all tuleks mõista eelkõige väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd) ja mikroettevõtjaid, arvestades nende suurt tähtsust liidu majanduse jaoks.*
- (27) ISA² programmi raames loodavad või rakendatavad **ühised raamistikud ja** lahendused peaksid looma koostalitlusvõime maastiku, et hõlbustada Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike vahelist suhtlust ning tagada piiriülene või valdkondadevahelise koosvõime ja selle toimimist hõlbustada.
- (28) *ISA² programmi alusel peaks olema võimalik meetmeid rakendada mitmeetapilist metoodikat kasutades.*

- (29) *Kuna üha enam avalikke teenuseid muutub vaikumisi digitaalseks, on oluline maksimeerida IKT-lahendustele tehtavate avaliku sektori kulutuste tõhusust. Niisugust tõhusust tuleks soodustada, tagades, et nende teenuste osutamist kavandatakse piisavalt varases järgus ja et võimaluse korral lahendusi jagatakse ja korduvkasutatakse, et neile tehtud avaliku sektori kulutuste tasuvust maksimeerida. ISA² programm peaks selle eesmärgi saavutamisele kaasa aitama.*
- (30) *Koosvõime ja sellest tulenevalt ISA² programmi raames loodavad ja kasutatavad lahendused on väga vajalikud selleks, et kasutada täielikult ära e-valitsuse ja e-demokraatia potentsiaali, võimaldades ühtsete kontaktpunktide rakendamist ning läbipaistvate avalike läbivteenuste pakkumist, mis tähendab väiksemat halduskoormust ja väiksemaid kulusid.*
- (31) Ettevõtted ja kodanikud kui lõppkasutajad peaksid samuti saama kasutada Euroopa haldusasutuste ühiseid, korduvkasutatavaid ja koosvõimelisi klienditeenuseid, mis saavad tuge nimetatud asutuste asjaajamise ja dokumendihaldusega seotud tööprotsesside paremast integreerimisest ja andmevahetusest.

- (32) *Liit peaks kogu oma tegevuses järgima võrdse kohtlemise põhimõtet. Liidu institutsioonid, organid ja asutused peaksid kohtlema liidu kodanikke võrdselt. Liit peaks võtma arvesse sotsiaalse tõrjutuse vastase võitlusega seotud nõudeid. Seepärast tuleks kõikjal liidus lähtuda avalike teenuste koosvõimega seotud strateegiate väljatöötamisel teenuste üldkättesaadavusest, pöörates tähelepanu kõige ebasoodsamas olukorras olevatele kodanikele ja hõredalt asustatud piirkondadele, et võidelda digitaalse lõhe ja tõrjutuse vastu, nagu nõudis Euroopa Parlament oma 20. aprilli 2012. aasta resolutsioonis e-valitsuse kui konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu juhtiva jõu kohta. Elektrooniliste avalike teenuste rakendamine Euroopa haldusasutuste poolt eeldab kaasavat lähenemisviisi (e-kaasatus), mille raames vajaduse korral pakutakse tehnilist tuge ja koolitust, et vähendada erinevusi IKT-lahenduste kasutamisel, ning mis hõlmab mitme kanali kasutamist, muu hulgas vajaduse korral teenustele juurdepääsu säilitamist ka traditsioonilisel viisil.*
- (33) *ISA² programmi raames tuleks koosvõime alaseid lahendusi arendada kooskõlas lõppkasutajate õigusega pääseda juurde teabele ja sisule ja seda levitada, kasutada ja pakkuda rakendusi ja teenuseid ning kasutada vabalt valitud lõppseadmeid, olenemata lõppkasutaja või teenuse pakkuja asukohast või teabe, sisu, rakenduse või teenuse asukohast, päritolust või sihtpunktist, kasutades selleks internetiühendust, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruses (EL) nr ../....^{29*}.*

²⁹

Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus ..., millega nähakse ette avatud internetti käsitlevad meetmed ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul ning määrust (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT L ...).

*

ELT: palun lisada dokumendis st10788/15 esitatud määruse kuupäev, number ja avaldamisviide.

- (34) ISA² programm peaks olema vahend, mille abil ajakohastada *Euroopa haldusasutusi*. *Euroopa haldusasutuste ajakohastamine ja nende koosvõime suurendamine annab olulise panuse digitaalse ühtse turu väljakujundamisse, et võimaldada kodanikel saada täiel määral kasu koosvõimelistest e-teenustest, sh e-valitsusest ja e-tervisest, seades esmatähtsale kohale selliste takistuste nagu ühenduseta e-teenused kõrvaldamise. Koosvõime puudumine õõnestab sageli digitaalsete läbivteenuste rakendamist ning ettevõtetele ja kodanikele mõeldud ühtsete kontaktpunktide väljaarendamist.*
- (35) Koosvõime on otseselt seotud *avatud tehniliste kirjelduste ja standardite* kasutamisega ning neist sõltuv. ISA² programmiga tuleks edendada ja vajaduse korral toetada olemasolevate koosvõime alaste lahenduste osalist või täielikku standardimist. Standardimine tuleks saavutada koos liidu tasandil toimuva muu standardimistegevusega, koostöös Euroopa standardiorganisatsioonide ja teiste rahvusvaheliste standardiorganisatsioonidega.

- (36) *Tänu koosvõime tagamisele on Euroopa haldusasutused piisavalt avatud ja paindlikud, et areneda ja suuta hõlmata uusi väljakutseid ja uusi valdkondi. Koosvõime on vajalik selleks, et vältida tehnoloogilist kinnistamist, võimaldada tehnilist arengut ja edendada innovatsiooni. Koosvõimeliste lahenduste ja ühiste raamistike arendamise abil peaks ISA² programm andma panuse Euroopa haldusasutuste koosvõimesse, järgides tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtet, et vältida kinnistamist ning võimaldada suuremat konkurentsi ja innovatsiooni, mis parandab liidu ülemaailmsed konkurentsivõimet.*
- (37) Euroopa haldusasutuste ajakohastamine on strateegia „Euroopa 2020” **ja digitaalse ühtse turu** edukat elluviimist silmas pidades üks põhiprioriteete. Sellega seoses selgub komisjoni 2011., 2012. ja 2013. aastal avaldatud majanduskasvu analüüsides, et Euroopa haldusasutuste töö kvaliteet mõjutab vahetult majanduskeskkonda ning seepärast on see tootlikkuse, konkurentsivõime, **majanduskoostöö**, kasvu **ja tööhõive** soodustamisel otsustava tähtsusega. See kajastub selgelt riigipõhistes soovitustes, kus kutsutakse üles võtma Euroopa haldusasutuste reformimiseks konkreetseid meetmeid.

- (38) Määrus (EL) nr 1303/2013 sisaldab valdkondlikku eesmärki „riigiasutuste ja sidusrühmade institutsioonilise suutlikkuse ja tõhusa avaliku halduse edendamine”. Seda arvesse võttes tuleks ISA² programmi kooskõlastada **muude algatustega, mis aitavad kaasa Euroopa haldusasutuste ajakohastamisele, eelkõige seoses koosvõime alase tööga**, ning püüda saavutada nendega koostoimet.
- (39) Euroopa haldusasutuste koosvõime puudutab kõiki haldustasandeid: liidu, riiklikku, piirkondlikku ja kohalikku tasandit. Seepärast on oluline **tagada võimalikult laialdane osalemine ISA² programmis ning** lahenduste puhul võtta arvesse nende tasandite vastavaid vajadusi ning, kui see on asjakohane, ettevõtete ja kodanike vajadusi.
- (40) Riiklikke, **piirkondlikke ja kohalikke** haldusasutusi saab toetada nende jõupingutustes Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide erivahendite abil, **eelkõige osas, mis puudutab institutsioonilise suutlikkuse suurendamist, mis asjakohasel juhul hõlmab Euroopa haldusasutuste töötajate koolitamist**. ISA² programmi raames tehtav tihe koostöö peaks muutma sellistest vahenditest oodatava kasu võimalikult suureks, tagades, et rahastatavad projektid viiakse vastavusse selliste kogu liitu hõlmavate koosvõime raamistikega nagu Euroopa koosvõime raamistik.

- (41) Käesolevas otsuses nähakse ette kogu ISA² programmi kestuse ajaks rahastamispakett, mis on Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase eelarvemenetluse raames peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta)³⁰ punkti 17 tähenduses.
- (42) Kaaluda tuleks võimalust kasutada ühinemiseelse abi vahendeid, et hõlbustada kandidaatriikide ISA² programmis osalemist ning sellekohaste lahenduste kasutuselevõttu ja rakendamist nimetatud riikides.

³⁰ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

- (43) ISA² programm peaks aitama ellu viia kõiki edasisi strateegia „Euroopa 2020” ja digitaalarengu tegevuskava kohaseid algatusi. Vältimaks jõupingutuste kattuvust, peaks ISA² programm võtma arvesse liidu muid programme **ja algatusi**, mis käsitlevad IKT-lahendusi, -teenuseid ja -infrastruktuure, eeskätt **■ Euroopa ühendamise rahastut, raamprogrammi „Horisont 2020” ning komisjoni 15. detsembri 2010. aasta teatise põhjal kehtestatud Euroopa e-valitsuse tegevuskava 2011–2015. Komisjon peaks koordineerima neid tegevusi ISA² programmi rakendamisel ja koosvõimet mõjutavate edasiste algatuste kavandamisel. Ratsionaliseerimise eesmärgil tuleks ISA² programmi komitee kohtumiste kavandamisel võtta võimalikult palju arvesse muude asjakohaste liidu algatuste ja programmidega seotud kohtumiste ajakava.**

- (44) *Kõigi selliste ISA² programmi raames rakendatavate lahenduste suhtes, mis hõlmavad isikuandmete töötlemist, tuleks kohaldada liidu õigusaktides sätestatud põhimõtteid ja sätteid, mis reguleerivad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumist, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 95/46/EÜ³¹ ja 2002/58/EÜ³² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001³³. Vastavalt tuleks selliste lahenduste puhul rakendada sobivaid tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid, et tagada liidu õiguses sätestatud andmekaitse nõuete täitmine. Eelkõige tuleks vaikinisi isikuandmeid töödelda vaid juhul, kui need on andmete kogumise eesmärki silmas pidades piisavad ja asjakohased ega ole ülemäärased. Koosvõime alaste lahenduste väljatöötamisel ja rakendamisel tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta nende mõju isikuandmete kaitsele.*

³¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).*

³² *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).*

³³ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).*

- (45) *ISA² programmi hindamisel peaks komisjon pöörama erilist tähelepanu sellele, kas loodud ja rakendatud lahenduste mõju avaliku sektori ajakohastamisele ning kodanike ja VKEdes vajaduste rahuldamisele on positiivne või negatiivne, nt kas need vähendavad nende kulusid ja halduskoormust ning tugevdavad ühelt poolt Euroopa haldusasutuste vahelisi ning teiselt poolt Euroopa haldusasutuste ja ettevõtete ja kodanike vahelisi sidemeid.*
- (46) *ISA² programmi jaoks vajaduse korral teenuste sisseostmist reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012³⁴ ning direktiividega 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL.*
- (47) Selleks et tagada käesoleva otsuse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, **et võtta vastu jooksev tööprogramm**. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011³⁵.
- (48) Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud kehtestatud jooksva tööprogrammiga, ning kui tungiv kiireloomulisus seda nõuab, **näiteks teenuste osutamise katkemise oht**, peaks komisjon võtma vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

³⁴ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).*

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.12.11, lk 13).

- (49) Käesoleva otsuse eesmärgid on **liidus koosvõime suhtes tervikliku lähenemisviisi väljatöötamine, säilitamine ja edendamine**, ühelt poolt Euroopa haldusasutuste vahelise ning teiselt poolt Euroopa haldusasutuste ja ettevõtete ja kodanike vahelise tõhusa ja tulemusliku piiriülese või valdkondadevahelise elektroonilise suhtlemise hõlbustamine, liidu poliitika ja meetmete elluviimist toetavate **koosvõime alaste lahenduste kindlakstegemine, loomine ja kasutamine ning koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamise hõlbustamine Euroopa haldusasutustes**. Kuna nimetatud eesmäärke ei suuda liikmesriigid üksi tegutsedes piisavalt saavutada – liikmesriikidel oleks raske ja kulukas saavutada liikmesriigi tasandil Euroopa tasandi kooskõlastatust – küll aga saab neid kavandatava meetme ulatust ja mõju arvesse võttes paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja eesmärgid

1. Käesoleva otsusega luuakse aastateks 2016–2020 Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike jaoks koosvõime alaste lahenduste **ja ühiste raamistike** programm (edaspidi „ISA² programm”).

ISA² programmi **eesmärgid on:**

- a) **koosvõime suhtes tervikliku lähenemisviisi väljatöötamine, säilitamine ja edendamine liidus, et teha lõpp liidu koosvõime maastiku killustatusele;**
- b) ühelt poolt Euroopa haldusasutuste vahelise ning teiselt poolt Euroopa haldusasutuste ja ettevõtete ja kodanike vahelise tõhusa ja tulemusliku piiriülese või valdkondadevahelise elektroonilise suhtlemise hõlbustamine **ning abi tulemuslikuma, lihtsama ja kasutajasõbralikuma e-halduse arendamiseks riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi haldusasutustes;**
- c) liidu poliitika ja meetmete elluviimist toetavate **koosvõime alaste lahenduste kindlakstegemine, loomine ja kasutuselevõtmine;**

d) koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamise hõlbustamine Euroopa haldusasutustes.

ISA² programmis võetakse arvesse koosvõime sotsiaalseid, majanduslikke ja muid aspekte, samuti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning mikroettevõtjate eriolukorda, eesmärgiga parandada ühelt poolt Euroopa haldusasutuste vahelist ning teiselt poolt Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike vahelist suhtlust.

- 2. ISA² programmiga tagatakse ühtne arusaam koosvõimest Euroopa koosvõime raamistiku kaudu ja selle rakendamise liikmesriikide haldusasutustes. Komisjon jälgib ISA² programmi kaudu Euroopa koosvõime raamistiku rakendamist.*
- 3. ISA² programm on järg ISA programmile ning koondab, edendab ja laiendab selle tegevust.*

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „koosvõime” – eri organisatsioonide suutlikkus toimida koos vastastikku kasulike ja omavahel kokku lepitud ühiste eesmärkide nimel, sh organisatsioonide vahel nende toetatavate äriprotsesside kaudu teabe ja teadmiste vahetamine, mis toimub andmete vahetamisena nende vastavate IKT süsteemide vahel;
- 2) ***„koosvõime raamistik” – avalike teenuste osutamiseks koostööd teha soovivate organisatsioonide vahel kokku lepitud lähenemisviis koosvõimele, mille kohaldamisel määratakse kindlaks sellised ühised elemendid nagu asjaomase valdkonna sõnavara, mõisted, põhimõtted, tegevuskavad, suunised, soovitused, standardid, tehnilised kirjeldused ja tavad;***

- 3) „ühised raamistikud” – **etalonarhitektuur**, tehnilised kirjeldused, **mõisted**, **põhimõtted**, **tegevuskavad**, **soovitused**, standardid, meetodikad, suunised, ■ semantilised varad ning samalaadsed lähenemisviisid ja dokumendid **kas üksikult või üheskoos**;
- 4) „üldteenused” – korralduslik ja tehniline suutlikkus pakkuda **Euroopa haldusasutustele** ühtset tulemust, sh üldist laadi toimivaid süsteeme, rakendusi ja digitaristuid, mis vastavad eri poliitikavaldkondade ja geograafiliste piirkondade tavakasutajate nõudmistele, koos neid toetava operatiivjuhtimisega;
- 5) „üldvahendid” – süsteemid, etalonplatvormid, jagatud ja koostööpõhised platvormid ning üldised komponendid, mis vastavad eri poliitikavaldkondade ja geograafiliste piirkondade tavakasutajate nõudmistele;
- 6) „koosvõime alased lahendused” – eri organisatsioonide koostööd hõlbustavad ja Euroopa haldusasutuste kindlakstehtud nõuetele tuginevad ■ üldteenused ja -vahendid, mis töötatakse välja ja mida rahastatakse eraldi ISA² programmi kaudu või mis töötatakse välja koostöös liidu muude algatustega;
- 7) „meetmed” – projektid, juba toimivad lahendused ja nende kaasmeeetmed;
- 8) „projekt” – ajaliselt piiratud jada täpselt määratletud ülesannetest, millega keskendutakse kasutajate kindlakstehtud vajadustele, rakendades etapiviisilist lähenemisviisi;

- 9) *„peatatud meetmed” – ISA² programmi meetmed, mille rahastamine on teatavaks ajavahemikuks peatatud, kuid mille eesmärk on endiselt kehtiv ning mille suhtes kohaldatakse jätkuvalt ISA² programmi järelevalvet ja hindamist;*
- 10) „kaasmeetmed” –
- strateegilised meetmed;
 - *teabemeetmed ning ISA² programmi eelistest teavitamise ja teadlikkuse tõstmise meetmed, mis on suunatud Euroopa haldusasutustele ning vajaduse korral ettevõtetele ja kodanikele;*
 - ISA² programmi haldamist toetavad meetmed;
 - kogemuste jagamise ning heade tavade vahetamise ja edendamisega seotud meetmed;
 - olemasolevate koostööalaste lahenduste korduvkasutamist edendavad meetmed;
 - kogukonna moodustamise ja suutlikkuse suurendamise meetmed, ning
 - meetmed, mille eesmärk on luua koostööliidu teiste poliitikavaldkondade algatustega, mis on seotud koostööga;

- 11) *„haldusasutusi toetavad vahendid” – koosvõime alased vahendid, raamistikud, suunised ja tehnilised kirjeldused, mis toetavad Euroopa haldusasutusi koosvõime alaste lahenduste kavandamisel, rakendamisel ja käitamisel;*
- 12) *„Euroopa haldusasutused” – liidu, riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi haldusasutused;*
- 13) *„lõppkasutajad” – Euroopa haldusasutused, ettevõtted, sh VKEd ja mikroettevõtjad, ning kodanikud;*
- 14) *„koosvõimet soodustavad kesksed tegurid” – hulka haldusasutusi hõlmavad koosvõime alased lahendused, mis on vajalikud avalike teenuste tõhusaks ja tulemuslikuks osutamiseks;*
- 15) *„Euroopa koosvõime etalonarhitektuur” – üldine struktuur , mis hõlmab koosvõime alaste lahenduste rakendamisel liidus kohaldatavaid põhimõtteid ja suuniseid;*
- 16) *„Euroopa koosvõime kaardistus” – hoidla, mis sisaldab Euroopa haldusasutustele mõeldud koosvõime alaseid lahendusi, mida pakuvad liidu institutsioonid ja liikmesriigid, ning mis on esitatud ühtlustatud vormis ja vastavad konkreetsetele korduvkasutatavuse ja koosvõimega seotud kriteeriumidele, mida on võimalik kajastada Euroopa koosvõime etalonarhitektuuris.*

Artikkel 3

Tegevus

ISA² programmi raames toetatakse ja edendatakse järgimisi tegevusi:

- a) olemasolevate piiriüleste või valdkondadevaheliste koosvõime alaste lahenduste **ja ühiste raamistike** hindamine, täiustamine, **■** rakendamine ja korduvkasutamine;
- b) uute piiriüleste või valdkondadevaheliste koosvõime alaste lahenduste **ja ühiste raamistike** arendamine, loomine, **kasutusvalmidusse** viimine, rakendamine ja korduvkasutamine;
- c) liidu kavandatavate või vastuvõetud õigusaktide IKT-alase mõju hindamine;
- d) selliste **liidu ja riikliku tasandi** õigusaktides esinevate lünkade kindlakstegemine, mis kahjustavad Euroopa haldusasutuste **piiriülest või valdkondadevahelist** koosvõimet;
-
- e) **koosvõime aladest lahendustest saadavat kasu mõõtvate ja arvuliselt väljendavate mehhanismide, sealhulgas kulusäästu hindamise metoodikate väljatöötamine;**

- f) *liidu üldise koosvõime maastiku kaardistamine ja analüüs, luues selleks Euroopa koosvõime etalonarhitektuuri ja Euroopa koosvõime kaardistuse kui vahendid olemasolevate koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamise hõlbustamiseks ja selliseid lahendusi vajavate valdkondade kindlakstegemiseks, ning nimetatud etalonarhitektuuri ja kaardistust hooldades ja täiustades;*
 - g) *Euroopa koosvõime strateegia, Euroopa koosvõime raamistiku ja Euroopa koosvõime etalonarhitektuuri hooldamine, ajakohastamine, edendamine ja nende rakendamise järelevalve;*
 - h) olemasolevate ühiste tehniliste kirjelduste ja standardite hindamine, ajakohastamine ja edendamine ning uute ühiste tehniliste kirjelduste, **avatud tehniliste kirjelduste** ja standardite loomine, kehtestamine ja edendamine liidu standardimisplatvormide kaudu ning koostöös – vastavalt vajadusele – Euroopa või rahvusvaheliste standardiorganisatsioonidega;
- I**
- i) *sellise platvormi hooldamine ja avalikustamine, mis muudab parimad tavad kättesaadavaks ja võimaldab nende alast koostööd, toimib teadlikkuse tõstmise ja olemasolevate lahenduste, sealhulgas turva- ja ohutusraamistike levitamise vahendina, samuti aitab vältida kattuvust ning propageerib lahenduste ja standardite korduvkasutamist;*

- j) *uute koosvõime alaste teenuste ja vahendite kasutusvalmidusse viimine koos vastavate olemasolevate teenuste ja vahendite ajutise hooldamise ja käitamisega;*
- k) *parimate tavade kindlakstegemine ja propageerimine, koosvõime alaste algatuste koostööstamise suuniste koostamine ning lõppkasutajate vahelise piiriülese või valdkondadevahelise elektroonilise suhtluse seisukohalt oluliste küsimustega tegelevate kogukondade innustamine ja toetamine.*

Komisjon töötab hiljemalt ...^{} välja kodanikele ning ettevõtetele, sh VKEdele suunatud kommunikatsioonistrateegia, mille eesmärk on anda rohkem teavet ja suurendada teadlikkust ISA² programmi ning sellest saadava kasu kohta, ning rakendada ISA² programmi veebisaidil kasutajasõbralikke vahendeid.*

^{*} *ELT: palun sisestada kuupäev – 9 kuud pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva.*

Artikkel 4
Üldpõhimõtted

ISA² programmi raames algatatud või jätkuvad meetmed peavad

- a) olema kasulikud ning lähtuma kindlakstehtud vajadustest **ja programmi eesmärkidest;**
- b) vastama järgmistele põhimõtetele:
 - subsidiaarsus ja proportsionaalsus;
 - kasutajakesksus;
 - kaasavus ja juurdepääsetavus;
 - **avalike teenuste osutamine viisil, mis hoiab ära digitaalse lõhe tekkimise;**
 - turvalisus, eraelu **puutumatuse austamine ja andmekaitse;**
 - mitmekeelsus;
 - halduskorra lihtsustamine **ja ajakohastamine;**
 - läbipaistvus;

- teabe säilitamine;
 - avatus;
 - korduvkasutatavus **ja kattuvuse vältimine**;
 - tehnoloogiline neutraalsus, **võimalikult pikaajalised lahendused** ja kohandatavus; ■
 - tõhusus ja tulemuslikkus;
- c) olema **paindlikud**, laiendatavad ja kohandatavad teistele ettevõtlus- või poliitikavaldkondadele, ning
- d) tõendama rahalist, korralduslikku ja tehnilist jätkusuutlikkust.

Artikkel 5

Meetmed

1. Komisjon rakendab artikli 9 kohaselt kehtestatud jooksvas tööprogrammis kindlaks määratud meetmeid koostöös liikmesriikidega **ja kooskõlas artikliga 8**.

2. Projektide kujul võetavad meetmed hõlmavad asjakohasel juhul järgmisi etappe:

- algatamine;
- kavandamine;
- elluviimine;
- lõpetamine **ja lõpphindamine**; ■
- järelevalve ja kontroll.

Projektide etapid määratakse kindlaks ja täpsustatakse meetme lisamisel jooksvasse tööprogrammi. **Komisjon teostab järelevalvet projektide elluviimise üle.**

3. ISA² programmi elluviimist toetavad kaasmeetmed.

Artikkel 6
Valikukriteeriumid

Kõik ISA² programmi raames rahastatavad meetmed peavad vastama kõigile järgmistele valikukriteeriumidele:

- a) artikli 1 lõikes 1 sätestatud ISA² programmi eesmärgid;***
- b) artiklis 3 sätestatud ISA² programmi üks või mitu tegevust;***
- c) artiklis 4 sätestatud ISA² programmi üldpõhimõtted;***
- d) artiklis 11 sätestatud rahastamistingimused.***

Artikkel 7

Tähtsuse järgi järjestamine

1. *Lõike 2 kohaselt järjestatakse kõik valikukriteeriumidele vastavad meetmed järgmiste tähtsuse järgi järjestamise kriteeriumide kohaselt:*
 - a) *meetme panus koosvõimesse maastikul, mida mõõdetakse selle põhjal, kui tähtis ja vajalik on meede kogu liidu koosvõime maastiku väljakujundamiseks;*
 - b) *meetme ulatus, mida kajastab lõpuleviidud meetme horisontaalne mõju kõigis asjaomastes valdkondades;*
 - c) *meetme geograafiline ulatus, mida kajastab sellega hõlmatud liikmesriikide ning kaasatud Euroopa haldusasutuste arv;*
 - d) *meetme pakilisus, mida kajastab selle võimalik mõju, võttes arvesse teiste rahastamisallikate puudumist;*

- e) meetme korduvkasutatavus, mida mõõdetakse selle abil, millises ulatuses saab selle tulemusi korduvkasutada;*
- f) olemasolevate ühtsete raamistike ja koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamine;*
- g) meetme seos liidu algatustega, mida kajastab meetme abil teiste liidu algatustega, näiteks digitaalse ühtse turuga tehtava koostöö tase ning meetme panus neisse.*

2. Lõikes 1 osutatud tähtsuse järgi järjestamise kriteeriumid on samaväärsed. Jooksvas tööprogrammis loetakse prioriteetsemaks need kõlblikud meetmed, mis vastavad teiste kõlblike meetmetega võrreldes suuremale arvule kriteeriumidele.

Artikkel 8
Rakenduseeskirjad

1. ISA² programmi rakendamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse Euroopa koosvõime strateegiat **ja** Euroopa koosvõime raamistikku **■** .
■
2. Liikmesriikide ja liidu infosüsteemide koosvõime tagamiseks viidatakse koosvõime alaste lahenduste kindlaksmääramisel teabevahetust ja teenuste lõimimist käsitlevatele olemasolevatele ja uutele Euroopa standarditele või avalikult kättesaadavatele või avatud tehnilistele kirjeldustele.
3. Koosvõime alaste lahenduste väljatöötamise või täiustamise aluseks on või sellega kaasneb vastavalt vajadusele **arvamustevahetus**, kogemuste jagamine ning **parimate** tavade vahetamine ja edendamine. **Selleks viib komisjon omavahel kokku asjaomased sidusrühmad ning korraldab ISA² programmis käsitletavate küsimuste teemalisi konverentse, seminare ja muid kohtumisi.**

4. ISA² programmi raames koosvõime alaseid lahendusi ellu viies **võetakse** asjakohasel juhul **nõuetekohaselt arvesse** Euroopa koosvõime **etalonarhitektuuri**.
5. **Asjakohasel juhul lisatakse** koosvõime alased lahendused ja nende ajakohastatud versioonid **■** Euroopa koosvõime kaardistusse ning tehakse Euroopa haldusasutustele korduvkasutamiseks kättesaadavaks.
6. **Komisjon innustab ning võimaldab** liikmesriikidel **alati** liituda meetme või projektiga igas selle etapis.
7. **Kattuvuse vältimiseks viidatakse** ISA² programmi raames rahastatavate **■** koosvõime alaste lahenduste puhul **asjakohasel juhul liidu või liikmesriikide asjaomaste algatuste abil saavutatud tulemustele ning korduvkasutatakse** olemasolevaid koosvõime alaseid lahendusi.

8. Selleks et suurendada koostoimet ning tagada vastastikku täiendavad ja ühendatud jõupingutused, kooskõlastatakse meetmed vajaduse korral liidu teiste asjaomaste algatustega.

9. *ISA² programmi raames loodud või täiustatud koosvõime alaste lahenduste puhul tuginetakse kogemuste vahetamisele ning parimate tavade vahetamisele ja levitamisele. ISA² programm edendab ühishuvi pakkuvate raamistike ja lahenduste ümber koonduvaid kogukonna moodustamise meetmeid, millesse kaasatakse asjaomaseid sidusrühmi, sealhulgas mittetulundusühendusi ja ülikoole.*

Artikkel 9

Jooksev tööprogramm

1. **Meetmete rakendamiseks** võtab komisjon hiljemalt ...* vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse jooksev tööprogramm ■ kogu käesoleva otsuse kohaldamise **ajaks**. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas **artikli 12** lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. **Komisjon võtab vähemalt kord aastas vastu rakendusaktid jooksva tööprogrammi muutmiseks.**

Jooksvas tööprogrammis määratakse kindlaks, järjestatakse tähtsuse alusel, dokumenteeritakse, valitakse välja, kavandatakse, rakendatakse ja **viiakse ellu meetmed**, hinnatakse neid, levitatakse nende tulemusi **ning vastavalt artikli 11 lõikele 5 peatatakse või lõpetatakse nende rahastamine.**
2. Meetme lisamiseks jooksvasse tööprogrammi peab see **olema kooskõlas artiklitega 6 ja 7.** ■
3. ■ ISA programmi või mõne muu liidu algatuse raames käivitatud ja edasi arendatud projekti võib lisada jooksvasse tööprogrammi selle igas etapis.

* **ELT: palun sisestada kuupäev – kuus kuud pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva.**

Artikkel 10

Eelarvesätted

1. Vahendid eraldatakse kasutusetapis oleva projekti või lahenduse lisamisel jooksvasse tööprogrammi või pärast jooksvas tööprogrammis ja selle muudatustes kindlaks määratud projektietapi edukat läbimist.
2. Jooksva tööprogrammi muudatused, mis käsitlevad eelarveeraldise, mille suurus on üle 400 000 euro meetme kohta, võetakse vastu kooskõlas artikli 12 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. ISA² programmi kohaste meetmete puhul võib olla vajalik teenuste sisseostmiseks hangete korraldamine, mille puhul kohaldatakse määruses (EL, Euratom) nr 966/2012 sätestatud liidu hankelepingute sõlmimise eeskirju.

Artikkel 11

Meetmete rahastamine

1. Ühiste raamistike ja üldvahendite väljatöötamist, loomist ja täiustamist rahastatakse ISA² programmist. Selliste raamistike ja vahendite kasutamist rahastavad **Euroopa haldusasutused**.

2. Üldteenuste väljatöötamist, loomist, kasutusvalmidusse viimist ja täiustamist rahastatakse ISA² programmist. Selliste teenuste keskset käitamist liidu tasandil võidakse samuti rahastada ISA² programmist juhul, kui see teenib liidu huve ja on jooksvas tööprogrammis nõuetekohaselt põhjendatud. Kõikidel muudel juhtudel rahastatakse nende teenuste kasutamist muudest vahenditest.
3. Koosvõime alaseid lahendusi, mis võetakse ISA² programmi raames üle ***kas nende kasutusvalmidusse viimiseks või nende vahepealsel perioodil hooldamiseks***, rahastatakse ISA² programmist seni, kuni need võetakse üle mõnda teise programmi või algatusse.
4. Kaasmeetmeid rahastatakse ISA² programmist.
5. ***Meetme rahastamise võib peatada või lõpetada kooskõlas artiklis 5 sätestatud järelevalve ja kontrolli tulemustega ning hinnates seda, kas meede vastab jätkuvalt kindlaksmääratud vajadustele, on tulemuslik ja tõhus.***

Artikkel 12

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab ■ Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike koosvõime alaste lahenduste komitee (edaspidi „ISA² komitee”). **Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.**
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu võtab komisjon kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 8 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid. Nimetatud aktid kehtivad kuni **kuus kuud**.

Artikkel 13

Järelevalve ja hindamine

1. Komisjon **teostab** ISA² programmi rakendamise ja mõju üle korrapäraselt järelevalvet, **eesmärgiga hinnata, kas selle meetmed vastavad jätkuvalt kindlaksmääratud vajadustele. Komisjon uurib** ka programmi koostoimet seda täiendavate liidu programmidega.
2. Komisjon esitab ISA² komiteele **ning Euroopa Parlamendi vastutava(te)le komisjoni(de)le, nõukogule ja Regioonide Komiteele** igal aastal aruande ISA² programmi rakendamise kohta.

Komisjon teostab artikli 9 lõike 1 kohaselt kehtestatud jooksva tööprogrammi raames korrapäraselt järelevalvet kogu liidus koosvõime alaste lahenduste rakendamise ja korduvkasutamise üle.
3. **Komisjon korraldab ISA² programmi** vahehindamise 30. septembriks 2019 ja lõpphindamise 31. detsembriks 2021 ning edastab kõnealuste hindamiste tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule samadeks kuupäevadeks. Sellega seoses võib Euroopa Parlamendi vastutav komisjon või vastutavad komisjonid kutsuda komisjoni esindaja tutvustama hindamiste tulemusi ja vastama parlamendikomisjoni liikmete esitatud küsimustele.

4. Lõikes 3 osutatud hindamiste käigus uuritakse muuhulgas *ISA²* programmi meetmete asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja kasulikkust, *sealhulgas asjakohasel juhul ettevõtjate ja kodanike rahulolu, ning* jätkusuutlikkust ja sidusust. Lõpphindamise käigus uuritakse lisaks seda, mil määral on *ISA²* programm saavutanud oma eesmärgi, *näiteks koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamine kogu liidus, pöörates erilist tähelepanu Euroopa haldusasutuste poolt väljendatud vajadustele.*
5. *ISA²* programmi tulemuslikkuse hindamisel lähtutakse *artikli 1 lõikes 1* sätestatud eesmärkide täitmisest ja *artikli 4 punktis b loetletud põhimõtete järgimisest.* Eesmärkide saavutamise mõõdikuna kasutatakse eelkõige peamiste koosvõimet soodustavate kesksete tegurite arvu ning Euroopa haldusasutustele pakutavate ja nende asutuste kasutatavate haldusasutusi toetavate vahendite arvu. *ISA²* programmi tulemuste ja mõju mõõtmisel kasutatavad näitajad määratakse kindlaks jooksvas tööprogrammis.

6. Hindamise käigus uuritakse seda, millist kasu on meetmed toonud liidule seoses ühise poliitika arendamisega, tehakse kindlaks **võimalikud kattuvused, uuritakse sidusust** täiustamist vajavate **valdkondadega** ja kontrollitakse koostoimet liidu muude algatustega, **eelkõige Euroopa ühendamise rahastuga**.

Hinnatakse ka ISA² programmi meetmete asjakohasust kohalike ja piirkondlike ametiasutuste jaoks seoses eesmärgiga suurendada haldusasutuste koosvõimet ning avalike teenuste osutamise tulemuslikkust.

7. Hinnangud sisaldavad kohaldatavuse korral järgmist teavet:
- a) mõõdetav **ja eristatav** kasu, mida koosvõime alased lahendused toovad, sidudes IKT **lõppkasutajate** vajadustega;
 - b) koosvõimeliste IKT-põhiste lahenduste mõõdetav **ja eristatav** kasulik mõju.
8. Lõpuleviidud või peatatud meetmeid hinnatakse programmi üldise hindamise käigus. Selle raames analüüsitakse meetmete sobitumist Euroopa koosvõime maastikku ning hinnatakse nende kasutuselevõttu, kasulikkust ja korduvkasutatavust.

Artikkel 14

Rahvusvaheline koostöö

1. ISA² programm on avatud osalemiseks teistele Euroopa Majanduspiirkonna riikidele ja kandidaatriikidele nende liiduga sõlmitud lepingute raames.
2. Soodustatakse koostööd muude kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide või organitega, eriti Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse ja idapartnerluse raames, ning naaberriikidega, eelkõige Lääne-Balkani ja Musta mere piirkonna riikidega. Sellega seotud kulusid ei kaeta ISA² programmist.
3. Asjakohasel juhul toetatakse **ISA²** programmi raames programmi lahenduste kasutamist kolmandates riikides.

Artikkel 15

Liiduvälised algatused

Ilma et see piiraks liidu muu poliitika rakendamist, võib ISA² programmi raames loodud või kasutatavaid koosvõime alaseid lahendusi rakendada mittekaubanduslikul otstarbel liiduvälistes algatustes, kui selleks ei tehta liidu üldeelarvest lisakulutusi ega kahjustata koosvõimelise lahenduse peaesmärki liidus.

Artikkel 16

Andmekaitse

ISA² programmi käitatavate lahenduste kaudu isikuandmete töötlemisel tuleb järgida direktiivides 95/46/EÜ ja 2002/58/EÜ ning määruses (EÜ) nr 45/2001 kehtestatud põhimõtteid ja sätteid.

Artikkel 17

Finantssätted

1. **ISA² programmi** rakendamise rahastamispakett selle kohaldamise perioodiks on 130 928 000 eurot.
2. Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad iga-aastased assigneeringud mitmeaastase finantsraamistiku piires.
3. **ISA²** programmi jaoks ette nähtud rahaeraldiseist võib katta ka kulud, mis on seotud ettevalmistus-, järelvalve-, kontrolli-, auditeerimis- ja hindamistegevusega, mille korrapärasest teostamisest nõutakse programmi haldamiseks ja programmi eesmärkide saavutamiseks.

Artikkel 18

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub ***kolmandal*** päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2020.

Erandina käesoleva artikli teisest lõigust kohaldatakse artiklit 13 alates 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2021.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

VASTUVÕETUD TEKSTID

Esialgne versioon

P8_TA-PROV(2015)0395

Valimisi käsitleva ELi õiguse reformimine

Euroopa Parlamendi 11. novembri 2015. aasta resolutsioon valimisi käsitleva Euroopa Liidu õiguse reformimise kohta (2015/2035(INL))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestest ja üldistel valimistel käsitlevat akti (edaspidi „valimisi käsitlev akt”), mis on lisatud nõukogu 20. septembri 1976. aasta muudetud otsusele³⁶, eelkõige selle artiklit 14,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 9, 10 ja 14 ning artikli 17 lõiget 17 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 22, artikli 223 lõiget 1 ja artiklit 225, ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklit 2,
- võttes arvesse Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi valimise korda käsitlevaid varasemaid resolutsioone ja eeskätt oma 15. juuli 1998. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi liikmete valimise ühiseid põhimõtteid hõlmava valimismenetluse kavandi kohta³⁷, 22. novembri 2012. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimiste kohta³⁸ ja 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimiste praktiliste aspektide parema korralduse kohta³⁹,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi koosseisu kohta 2014. aasta valimisi silmas pidades⁴⁰,
- võttes arvesse komisjoni 12. märtsi 2013. aasta soovitus 2013/142/EL Euroopa Parlamendi valimiste demokraatlikuma ja tõhusama läbiviimise kohta⁴¹,
- võttes arvesse komisjoni 8. mai 2015. aasta teatist „Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimisi käsitlev aruanne” (COM(2015)0206),

³⁶ Nõukogu otsus 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom (EÜT L 278, 8.10.1976, lk 1), mida on muudetud nõukogu otsusega 93/81/Euratom, ESTÜ, EMÜ (EÜT L 33, 9.2.1993, lk 15) ja nõukogu otsusega 2002/772/EÜ, Euratom (EÜT L 283, 21.10.2002, lk 1).

³⁷ EÜT C 292, 21.9.1998, lk 66.

³⁸ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0462.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0323.

⁴⁰ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0082.

⁴¹ ELT L 79, 21.3.2013, lk 29.

- võttes arvesse valimisi käsitleva Euroopa Liidu õiguse reformimise Euroopa lisaväärtuse hinnangut⁴²
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni 20. oktoobri 2010. aasta suhete raamkokkulepet⁴³,
- võttes arvesse nõukogu 6. detsembri 1993. aasta direktiivi 93/109/EÜ, millega sätestatakse üksikasjalik kord, mille alusel liikmesriigis elavad, kuid selle riigi kodakondsuseta liidu kodanikud saavad kasutada õigust hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel⁴⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1141/2014, mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist⁴⁵, ja eriti selle artikleid 13, 21 ja 31,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, ja eriti selle artikleid 11, 23 ja 39,
- võttes arvesse kodukorra artikleid 45 ja 52,
- võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit (A8-0286/2015),
- A. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikliga 223 antakse Euroopa Parlamendile õigus algatada oma valimismenetluse reformimine eesmärgiga töötada välja ühine kord, mida kohaldatakse kogu liidus, või kord, mis põhineb kõigile liikmesriikidele ühistel põhimõtetel, ning anda reformile oma nõusolek;
- B. arvestades, et Euroopa Parlamendi valimiste korra reformimise eesmärk peaks olema suurendada Euroopa Parlamendi valimiste demokraatlikku ja riigiülest mõõdet ning liidu otsustusprotsessi demokraatlikku legitiimsust, tugevdada liidu kodakondsuse kontseptsiooni, parandada Euroopa Parlamendi toimimist ja liidu juhtimist, muuta Euroopa Parlamendi töö legitiimsemaks, tõhustada valimiste võrdsuse ja võrdsete võimaluste põhimõtteid, suurendada Euroopa Parlamendi valimiste läbiviimise süsteemi tõhusust ning tuua Euroopa Parlamendi liikmed lähemale oma valijatele, eriti kõige noorematele neist;
- C. arvestades, et valimismenetluse reformi puhul tuleb järgida subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid ning eesmärgiks ei tohi olla ühtsuse kehtestamine ainult ühtsuse pärast;
- D. arvestades, et otsestele ja üldistele valimistele tugineva ühtse valimismenetluse väljatöötamise võimalus on aluslepingutes sätestatud alates 1957. aastast;
- E. arvestades, et Euroopa Parlamendi valimiste pidevalt vähenev valimisaktiivsus, eriti noorimate valijate hulgas, ja valijate huvipuudus ELi asjade suhtes seab ohtu Euroopa tuleviku, ning arvestades, et seepärast on vaja ideid, mis aitavad elavdada Euroopa demokraatiat;
- F. arvestades, et Euroopa Parlamendi valimismenetluse tegelik ühtlustamine kõigis liikmesriikides võib aidata paremini edendada kõigi liidu kodanike õigust osaleda võrdsetel alustel liidu demokraatias ja tugevdada samas Euroopa integratsiooni

⁴² PE 558.775
([http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/558775/EPRS_IDA\(2015\)558775_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/558775/EPRS_IDA(2015)558775_EN.pdf))

⁴³ ELT L 304, 20.11.2010, lk 47.

⁴⁴ EÜT L 329, 30.12.1993, lk 34.

⁴⁵ ELT L 317, 4.11.2014, lk 1.

poliitilist mõõdet;

- G. arvestades, et Euroopa Parlamendi pädevusi on alates esimestest otsestest valimistest 1979. aastal järk-järgult laiendatud, ning arvestades, et nüüd on Euroopa Parlamendil – peamiselt Lissaboni lepingu jõustumise tulemusel – nõukoguga võrdne kaasseadusandja staatus enamikus liidu poliitikavaldkondades;
- H. arvestades, et Lissaboni leping muutis Euroopa Parlamendi liikmete mandaati, tehes neist liidu kodanike otsesed esindajad⁴⁶ ja seega ei ole nad enam lihtsalt „ühenduseks liitunud riikide rahvaste esindajad”⁴⁷;
- I. arvestades, et valimisi käsitleva akti ainus reform toimus 2002. aastal, kui võeti vastu nõukogu otsus 2002/772/EÜ, Euratom⁴⁸, millega liikmesriikidelt nõutakse valimiste läbiviimist võrdelise esindatuse põhjal, kasutades nimekirjasüsteemi või üksiku ülekantava hääle võtet, ning millega kaotati Euroopa Parlamendi liikmete topeltmandaat; arvestades, et ühtlasi anti liikmesriikidele selgesõnaliselt õigus moodustada riigi tasandil valimisringkondi ja kehtestada riigisisene künnis, mis ei ületada viit protsenti antud häältest;
- J. arvestades, et üldist kokkulepet tõeliselt ühtse valismenetluse kohta ei ole veel saavutatud, kuigi valimissüsteemide teatav lähenemine on järk-järgult toimunud, muu hulgas selliste teiseste õigusaktide vastuvõtmise tulemusena, nagu nõukogu direktiiv 93/109/EÜ;
- K. arvestades, et liidu kodakondsuse mõiste, mis võeti põhiseaduslikus korras ametlikult kasutusele Maastrichti lepinguga 1993. aastal, näeb ette liidu kodanike õiguse osaleda Euroopa Parlamendi valimistel ja kohalikel valimistel oma liikmesriigis ning elukohajärgses liikmesriigis selle riigi kodanikega võrdsetel tingimustel⁴⁹; arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta, millel on nüüd Lissaboni lepingu kohaselt siduv õigusjõud, on seda õigust kinnistanud;
- L. arvestades, et neile reformidele vaatamata reguleeritakse Euroopa Parlamendi valimisi endiselt suures osas liikmesriikide seadustega, valimiskampaaniad on jätkuvalt riigisisised ja Euroopa tasandi erakonnad ei saa piisaval määral täita oma aluslepingust tulenevat mandaati ja „aidata kaasa euroopaliku poliitilise teadvuse kujundamisele ja liidu kodanike tahte väljendamisele”, nagu nõutakse ELi lepingu artikli 10 lõikes 4;
- M. arvestades, et Euroopa tasandi erakondadel on kõige paremad võimalused „aidata kaasa euroopaliku poliitilise teadvuse kujundamisele” ning seetõttu peaks neil olema Euroopa Parlamendi valimiskampaaniates silmapaistvam roll, et parandada nende nähtavust ja näidata seost konkreetse riigi erakonna poolt hääletamise ja mõju vahel, mis sellel on Euroopa tasandi fraktsiooni suurusele Euroopa Parlamendis;
- N. arvestades, et Euroopa Parlamendi valimistele kandidaatide nimetamise kord on liikmesriigiti ja erakonniti väga erinev, eriti läbipaistvuse ja demokraatlike standardite vallas, ehkki avatud, läbipaistev ja demokraatlik menetlus kandidaatide valimisel on suure tähtsusega poliitilise süsteemi vastu usalduse tekkimise seisukohast;

⁴⁶ ELi lepingu artikli 10 lõige 2 ja artikli 14 lõige 2.

⁴⁷ Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 189 lõige 1.

⁴⁸ Nõukogu 25. juuni ja 23. septembri 2002. aasta otsus 2002/772/EÜ, Euratom, millega muudetakse esindajate otsest ja üldist Euroopa Parlamenti valimist käsitlevat akti, mis on lisatud otsusele 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom (EÜT L 283, 21.10.2002, lk 1).

⁴⁹ ELi toimimise lepingu artikli 20 lõige 2.

- O. arvestades, et tähtajad valimisnimekirjade lõplikuks vormistamiseks Euroopa Parlamendi valimiste eel on liikmesriigiti väga erinevad ning ulatuvad praegu 17 päevast 83 päevani ning see paneb kandidaadid ja valijad üle kogu liidu ebavõrdsesse olukorda, arvestades aega, mil neil on võimalik kampaaniat teha või hääletamisvalikute üle mõelda;
- P. arvestades, et tähtajad valijate nimekirjade lõplikuks vormistamiseks Euroopa Parlamendi valimiste eel on liikmesriigiti väga erinevad ja see võib teha raskeks või isegi võimatuks liikmesriikidevahelise teabevahetuse valijate kohta (mis on vajalik topeltvalimise ärahoidmiseks);
- Q. arvestades, et ühise valimisringkonna moodustamine, kus iga valimisnimekirja eesotsas oleks vastava poliitilise ühenduse kandidaat Euroopa Komisjoni presidendi ametikohale, aitaks Euroopa demokraatiat oluliselt tugevdada ja komisjoni presidendi valimist veelgi rohkem legitimeerida;
- R. arvestades, et kehtivad Euroopa Parlamendi valimiste eeskirjad võimaldavad kehtestada Euroopa Parlamendi valimistel mittekohustuslikuks künniseks kuni viis protsenti antud häälest, ning arvestades, et 15 liikmesriiki on seda võimalust kasutanud ja kehtestanud künniseks kolm kuni viis protsenti; arvestades, et väiksemates liikmesriikides ja nendes liikmesriikides, mis on jagatud valimisringkondadeks, on tegelik künnis siiski üle kolme protsendi, isegi kui seaduslikku künnist ei ole kehtestatud; arvestades, et kohustuslike künniste kehtestamist peetakse põhiseaduslike tavade kohaselt seaduslikuks viisiks tagada parlamendi toimimisvõime;
- S. arvestades, et kuigi valimisi käsitleva akti artikli 10 lõikega 2 keelatakse selgesõnaliselt valimistulemuste enneaegne avaldamine, on neid tulemusi minevikus avalikustatud; arvestades, et hääletamise ühtne lõpetamisaeg kõigis liikmesriikides aitaks tugevasti kaasa Euroopa Parlamendi valimiste ühtse euroopaliku iseloomu kujundamisele ja vähendaks võimalust, et mõne liikmesriigi valimistulemuste avalikustamine enne hääletamise lõppemist kõigis liikmesriikides mõjutaks valimistulemusi;
- T. arvestades, et esimesed ametlikud valimistulemuste prognoosid tuleks teha teatavaks üheaegselt kõigis liikmesriikides valimiste ajavahemiku viimasel päeval kell 21.00 Kesk-Euroopa aja järgi;
- U. arvestades, et ühise Euroopa valimispäeva kehtestamine näitaks paremini seda, kuidas kodanikud osalevad valimistel üle kogu liidu, tugevdaks osalusdemokraatiat ja aitaks korraldada ühised üleeuroopalised valimised;
- V. arvestades, et Lissaboni lepinguga kehtestati uus põhiseaduslik kord, millega Euroopa Parlamendile anti õigus valida Euroopa Komisjoni president⁵⁰ pelgalt nõusoleku andmise asemel; arvestades, et 2014. aasta valimistel loodi selle kohta oluline pretsedent ja on näidanud, et juhtivate kandidaatide nimetamine suurendab kodanike huvi Euroopa Parlamendi valimiste vastu;
- W. arvestades, et Euroopa Komisjoni presidendi ametikohale juhtivate kandidaatide nimetamine loob seose liikmesriigis antud häälte ja Euroopa temaatikaga ning annab liidu kodanikele võimaluse teha teadlik valik poliitiliste programmide vahel; arvestades, et juhtivate kandidaatide määramine avatud ja läbipaistval viisil suurendab demokraatlikku legitiimsust ja vastutust;

⁵⁰ ELi lepingu artikli 17 lõige 7.

- X. arvestades, et sellele ametikohale juhtivate kandidaatide nimetamise ja valimise korras avaldub selgelt Euroopa demokraatia ning see peaks olema valimiskampaania lahutamatu osa;
- Y. arvestades, et Euroopa tasandi erakondade kandidaatide nimetamise tähtaeg tuleks sätestada valimisi käsitlevas aktis, ja arvestades, et juhtivad kandidaadid Euroopa Komisjoni presidendi ametikohale peaksid olema kandidaadid Euroopa Parlamendi valimistel;
- Z. arvestades, et mitte kõik liikmesriigid ei anna oma kodanikele võimalust välismaalt hääletada ning nendes riikides, kus see võimalus on, erinevad hääletamisõiguse äravõtmise tingimused suuresti; arvestades, et kõigile väljaspool liidu elavatele liidu kodanikele valimistel osalemise õiguse andmine aitaks suurendada valimiste võrdsust; arvestades siiski, et liikmesriikidel on vaja paremini kooskõlastada oma haldussüsteeme, et valijatel ei oleks võimalik hääletada kaks korda kahes eri liikmesriigis;
- AA. arvestades, et 13 liikmesriigil ei ole kehtestatud nõuetekohaseid riigisiseseid õigusnorme, mis välistaks liikmesriikide topeltkodakondsusega liidu kodanike kahel korral hääletamise, mis on vastuolus valimisi käsitleva akti artikliga 9;
- AB. arvestades, et liidu tasandil tuleks moodustada liikmesriikide kontaktasutuste võrgustikuna toimiv valimisametkond, sest see teeks kättesaadavamaks teabe Euroopa Parlamendi valimiste suhtes kehtivate õigusnormide kohta ning muudaks protsessi kooskõlastatumaks ja suurendaks valimiste Euroopa mõõdet; arvestades, et seepärast palutakse komisjonil uurida, milliseid praktilisi samme on vaja astuda sellise liidu tasandi ametkonna moodustamiseks;
- AC. arvestades, et liikmesriikide erinevatest põhiseaduslikest tavadest ja valimistraditsioonidest tulenevalt on valimistel kandideerida lubatud isikute vanuse alampiir 28 liikmesriigis vahemikus 18–25 ning valimisõiguslike isikute vanuse alampiir vahemikus 16–18; arvestades, et valimisea ja kandidaatide vanuse alampiiri ühtlustamine oleks väga soovitatav liidu kodanikele tegeliku valimiste võrdsuse võimaldamiseks ning see võimaldaks hoida ära diskrimineerimise kõige põhilisemas kodakondsuse valdkonnas, milleks on õigus osaleda demokraatlikus protsessis;
- AD. arvestades, et ametlik erakondade moodustamine ja tugevdamine liidu tasandil soodustab Euroopa poliitilise teadlikkuse suurenemist ja annab väljundi liidu kodanike soovidele, ning arvestades, et see on samuti aidanud kaasa valimissüsteemide järkjärgulisele lähenemisele;
- AE. arvestades, et hääletamine kirja teel, elektrooniliselt ja interneti kaudu muudaks Euroopa Parlamendi valimised tõhusamaks ja valijate jaoks huvipakkumaks, eeldusel et tagatakse kõige kõrgemad võimalikud andmekaitsestandardid;
- AF. arvestades, et enamikus liikmesriikides võivad täitevvõimu esindajad taotleda enda valimist oma riigi parlamenti, ilma et nad peaksid oma institutsioonilise tegevuse peatama;
- AG. arvestades, et ehkki aastast 1979 on tehtud pidevalt edusamme parlamendikohtade tasakaalustatud jaotumisel naiste ja meeste vahel, on liikmesriigiti selles osas märkimisväärsed erinevusi, kusjuures kümnes liikmesriigis on vähem esindatud sugupoole esindatus alla 33 %; arvestades, et Euroopa Parlamendi praegune koosseis, kus naisi on vaid 36,62 %, ei ole vastavuses põhiõiguste hartaga kaitstud soolise võrdsuse väärtuste ja eesmärkidega;

- AH. arvestades, et tuleb saavutada naiste ja meeste võrdsus, mis on üks liidu alusväärtusi, ehkki vaid väga vähesed liikmesriigid on lisanud selle põhimõtte oma riigi valimisseadustesse; arvestades, et sookvoodid ja sooliselt koosseisult võrdsed nimekirjad poliitiliste otsuste tegemisel on osutunud väga tõhusaks vahendiks võitluses diskrimineerimise ja soolise tasakaalustamatuse vastu võimu tasandil ning demokraatliku esindatuse parandamisel poliitilisi otsuseid tegevates organites;
- AI. arvestades, et Euroopa Liidu lepingus sätestatud kahaneva proportsionaalsuse põhimõtte on aidanud oluliselt kaasa kõigi liikmesriikide ühise vastutuse suurenemisele Euroopa projekti eest,
1. on otsustanud reformida oma valimiste korda aegsasti enne 2019. aasta valimisi eesmärgiga suurendada Euroopa Parlamendi valimiste demokraatlikku ja riigiülest mõõdet ning ELi otsustusprotsessi demokraatlikku legitiimsust, tugevdada liidu kodakondsuse kontseptsiooni ja valimiste võrdsust, edendada esindusdemokraatia põhimõtet ja liidu kodanike otsest esindatust Euroopa Parlamendis vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 10, parandada Euroopa Parlamendi toimimist ja liidu juhtimist, muuta Euroopa Parlamendi töö legitiimsemaks ja tõhusamaks, suurendada Euroopa Parlamendi valimiste läbiviimise süsteemi tõhusust, suurendada Euroopa Parlamendi koosseisu tasakaalustatust ja tagada võimalikult suurel määral valimiste võrdsus ja liidu kodanike osalemine;
 2. teeb ettepaneku suurendada Euroopa tasandi erakondade nähtavust nende nimede ja logode paigutamisega hääletussedelitele ning soovib teha sama valimiskampaania tele- ja raadioülekannete, plakatite ja Euroopa Parlamendi valimiskampaanias kasutatava muu materjaliga, eriti riigi tasandi erakondade programmidega, kuna sellised meetmed suurendaksid Euroopa Parlamendi valimiste läbipaistvust ja nende läbiviimise demokraatlikkust, sest kodanikud saavad selgesti näha, millist mõju nende antav hääl avaldab Euroopa tasandi erakondade poliitilisele mõjukusele ja nende suutlikkusele moodustada fraktsioone Euroopa Parlamendis;
 3. arvab samas, et liidu subsidiaarsuse põhimõtte järgimise kohustust arvesse võttes peaksid Euroopa Parlamendi valimistel konkureerivad piirkondade erakonnad järgima seda tava ja piirkondade ametivõime tuleks ergutada sellega seoses kasutama ametlikult tunnustatud piirkondlikke keeli;
 4. julgustab liikmesriike hõlbustama Euroopa tasandi erakondade ja nende juhtivate kandidaatide osalemist valimiskampaanias, eriti televisioonis ja muudes meediakanalites;
 5. on otsustanud seada valimisnimekirjade koostamise ühtseks miinimumtähtjaks 12 nädalat enne valimispäeva, et suurendada valimiste võrdsust ja anda kandidaatidele ning valijatele üle kogu liidu ühevõrra aega ettevalmistuste tegemiseks ning valimiseelseks kaalutlemiseks; ergutab liikmesriike mõtlema sellele, kuidas tagada Euroopa Parlamendi valimiskampaania suhtes kohaldatavate õigusnormide lähendamine;
 6. peab väga oluliseks seda, et kõikide tasandite erakonnad kasutaksid kandidaatide valimisel demokraatlikku ja läbipaistvat korda; soovib liikmesriikide erakondadel valida Euroopa Parlamendi valimistele esitatavad kandidaadid demokraatlikul hääletusel;
 7. teeb ettepaneku kehtestada kohustuslik kolme- kuni viieprotsendiline künnis kohtade jagamiseks ühe valimisringkonnaga liikmesriikides ning nimekirjasüsteemi kasutavates valimisringkondades, kus on rohkem kui 26 kohta; peab seda meetet

oluliseks Euroopa Parlamendi toimimise tagamiseks, kuna sellega hoitakse ära edasine killustumine;

8. teeb, vaatamata asjaolule, et liikmesriikidel on õigus määrata kindlaks valimiste päev või päevad valimiste toimumise aja kestel, ettepaneku lõpetada hääletus kõigis liikmesriikides kell 21.00 Kesk-Euroopa aja järgi Euroopa Parlamendi valimiste pühapäeval, kuna sellega tagatakse valimisi käsitleva akti artikli 10 lõike 2 nõuetekohane kohaldamine ja vähendatakse võimalust, et mõne liikmesriigi valimistulemuste avalikustamine enne hääletuse lõppemist kõigis liikmesriikides mõjutaks valimiste tulemusi; pooldab seda, et valimistulemuste enneaegse teatamise keeld jääks kehtima kõikides liikmesriikides;
9. on otsustanud kehtestada ühise tähtaja Euroopa tasandi erakondade juhtivate kandidaatide nimetamiseks 12 nädalat enne Euroopa Parlamendi valimisi, et oleks võimalik tutvustada nende valimisprogramme, korraldada kandidaatide poliitilisi arutelusid ja viia läbi valimiskampaaniaid üle kogu liidu; on seisukohal, et juhtivate kandidaatide nimetamine on oluline osa valimiskampaaniast, kuna Euroopa Parlamendi valimiste tulemused ja Euroopa Komisjoni presidendi valimine on kaudselt seotud, nagu on sätestatud Lissaboni lepingus;
10. on otsustanud kehtestada ühise kaheksanädalase tähtaja valijate nimekirjade lõplikuks vormistamiseks ja kuuenädalase tähtaja liikmesriigis valijate nimekirja eest vastutavatele asutustele teabe vahetamiseks topeltkodakondsusega liidu kodanike ja mõnes teises liikmesriigis elavate liidu kodanike kohta;
11. teeb ettepaneku suurendada valimiste usaldusväarsust, seades mõistlikud piirid valimiskampaania kuludele selliselt, et need võimaldaksid vajalikul määral tutvustada erakondi, kandidaate ja nende valimisprogrammi;
12. teeb ettepaneku anda kõigile, sealhulgas kolmandas riigis elavatele või töötavatele liidu kodanikele õigus Euroopa Parlamendi valimistel hääletada; on seisukohal, et see annaks lõpuks kõigile liidu kodanikele sama õiguse hääletada Euroopa Parlamendi valimistel samadel tingimustel, sõltumata nende elukohast või kodakondsusest;
13. kutsub liikmesriike siiski paremini kooskõlastama oma haldussüsteeme, et valijatel ei oleks võimalik hääletada kaks korda kahes eri liikmesriigis;
14. ergutab liikmesriike lubama kirja teel, elektroonilist ja interneti kaudu häälestamist, et suurendada kõigi kodanike osalemist ja teha see neile lihtsamaks, eriti piiratud liikumisvõimega isikutele ja inimestele, kes elavad või töötavad liikmesriigis, mille kodanikud nad ei ole, või kolmandas riigis tingimusel, et võetaks vajalikke meetmeid sellisel viisil hääletamisvõimaluse kasutamise korral võimaliku pettuse ennetamiseks;
15. soovib liikmesriikidel järgmise sammuna kaaluda võimalust ühtlustada valimisõiguslike isikute vanuse alampiir ja kehtestada selleks 16 aastat, et veelgi edendada valimiste võrdsust liidu kodanike seas;
16. kutsub läbi vaatama Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe, et kohandada eeskirju seoses komisjoni volinikega, kes kandideerivad valimistel Euroopa Parlamenti, et mitte pärssida komisjoni institutsioonilist tõhusust valimiste ajal, hoides seejuures ära institutsiooni ressursside väärkasutuse;
17. on kindlalt otsustanud anda Euroopa Parlamendile õiguse määrata pärast nõukoguga konsulteerimist kindlaks Euroopa Parlamendi valimiste toimumise aeg;

18. ergutab liikmesriike võtma vastu asjakohase õigusraamistiku, et tagada kõrgeimal tasemel informatiivne, aus ja objektiivne meediakajastus valimiskampaania ajal eeskätt avalik-õiguslikus ringhäälingus; peab seda väga oluliseks, sest see võimaldab liidu kodanikel teha teadliku valiku omavahel võistlevate poliitiliste programmide hulgas; peab selle eesmärgi saavutamise seisukohast tähtsaks iseregulatsiooni vahendeid, nagu käitumisjuhendid;
19. nõuab õigusnormide karmistamist, et tagada erakondade vaheline vaba ja takistamatu konkurents ning suurendada meedia pluralismi ja avaliku teenistuse neutraalsust valimisprotsessi suhtes kõikidel tasanditel;
20. rõhutab, et oluline on suurendada naiste osalust poliitiliste otsuste tegemisel ja suurendada naiste esindatust Euroopa Parlamendi valimistel; kutsub seepärast liikmesriike ja liidu institutsioone võtma kõik vajalikud meetmed naiste ja meeste võrdsuse põhimõtte edendamiseks kogu valimisprotsessi jooksul; rõhutab sellega seoses sooliselt tasakaalustatud valimisnimekirjade tähtsust;
21. ergutab liikmesriike võtma meetmeid etniliste, keeleliste ja muude vähemuste piisava esindatuse tagamiseks Euroopa Parlamendi valimistel;
22. peab soovitavaks luua Euroopa valimisametkond, millele antakse ülesanne koondada teavet Euroopa Parlamendi valimiste kohta, teha järelevalvet valimiste toimumise üle ja hõlbustada teabevahetust liikmesriikide vahel;
23. on otsustanud, et Euroopa Parlamendi liikme ametikoht peaks samuti olema ühitamatu piirkonna parlamendi või seadusandlike volitustega kogu liikme ametikohaga;
24. tuletab meelde, et komisjoni soovitudele vaatamata ei ole liikmesriigid endiselt jõudnud kokkuleppele ühise valimispäeva suhtes; ergutab liikmesriike tegema jõupingutusi selles küsimuses kokkuleppele jõudmiseks;
25. esitab nõukogule lisas ettepaneku muuta Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlevat akti⁵¹;
26. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.

⁵¹ Lisatud ettepanekus toodud muudatusettepanekud põhinevad konsolideeritud versioonil, mille koostamisel võttis Euroopa Parlamendi õigusteenistus aluseks otsestel ja üldistel valimistel esindajate assambleesse valimist käsitleva akti (EÜT L 278, 8.10.1976, lk 5), mida on muudetud otsusega 93/81/Euratom, ESTÜ, EMÜ, millega muudetakse esindajate otsest ja üldist Euroopa Parlamenti valimist käsitlevat akti, mis on lisatud nõukogu 20. septembri 1976. aasta otsusele 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom (EÜT L 33, 9.2.1993, lk 15), ning nõukogu 25. juuni ja 23. septembri 2002. aasta otsusega 2002/772/EÜ, Euratom (EÜT L 283, 21.10.2002, lk 1). See erineb Euroopa Liidu Ametlike Väljaannete Talituse koostatud konsolideeritud versioonist (CONSLEG. 1976X1008-23/09/2002) kahes punktis: artikli 7 lõikesse 1 lisatakse taane „– Regioonide Komitee liige”, mis tuleneb Amsterdami lepingu artiklist 5 (EÜT C 340, 10.11.1997), ja artiklid nummerdatakse ümber vastavalt nõukogu otsuse 2002/772/EÜ, Euratom artikli 2 lõikele 1.

Ettepanek võtta vastu

NÕUKOGU OTSUS,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestest ja üldistel valimistel käsitlevat akti

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 223 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt,

ning arvestades, et rakendada tuleks Euroopa Liidu toimimise lepingu sätteid valimismenetluse kohta,

ON VASTU VÕTNUD järgmised sätted ja soovitab liikmesriikidel need heaks kiita kooskõlas oma vastavate põhiseadusest tulenevate nõuetega.

Artikkel 1

Otsestest ja üldistel valimistel esindajate Euroopa Parlamenti valimist käsitlevalt akti, mis on lisatud nõukogu otsusele 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom⁵², muudetakse järgmiselt:

1) Artikli 1 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Igas liikmesriigis valitakse Euroopa Parlamendi liikmed liidu kodanike esindajatena võrdelise esindatuse põhjal, kasutades nimekirjasüsteemi või üksiku ülekantava hääle meetodit.”.

2) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 2a

Nõukogu teeb ühehäälselt otsuse ühise valimisringkonna kohta, kus iga valimisnimekirja eesotsas on vastava poliitilise ühenduse kandidaat Euroopa Komisjoni presidendi ametikohale.”

3) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

Valimisringkondades ja ühe valimisringkonnaga liikmesriikides, kus kasutatakse nimekirjasüsteemi ja kus on rohkem kui 26 kohta, kehtestavad liikmesriigid kohtade jagamiseks künnise, mis ei ole väiksem kui kolm protsenti ega ületa viit protsenti

⁵² Nõukogu 20. septembri 1976. aasta otsus 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom (EÜT L 278, 8.10.1976, lk 1).

selles valimisringkonnas või asjaomases ühe valimisringkonnaga liikmesriigis antud häälest.”.

4) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 3a

Iga liikmesriik kehtestab tähtaja Euroopa Parlamendi valimisele esitatavate kandidaatide nimekirja koostamiseks. Nimetatud tähtaeg peab olema vähemalt 12 nädalat enne artikli 10 lõikes 1 osutatud valimiste toimumise aega.

Artikkel 3b

Valijate nimekirja koostamise ja lõpliku vormistamise tähtaeg on kaheksa nädalat enne esimest valimispäeva.

Artikkel 3c

Euroopa Parlamendi valimistel osalevad erakonnad järgivad demokraatlikke menetlusi ja läbipaistvuse põhimõtet nende valimiste kandidaatide valikul.

Artikkel 3d

Euroopa Parlamendi valimiseks esitatud kandidaatide nimekirjas peab olema tagatud sooline võrdõiguslikkus.

Artikkel 3e

Euroopa Parlamendi valimistel kasutatavatel hääletussedelitel on võrdselt nähtavad riikide erakondade nimed ja logod ning Euroopa tasandi erakondade nimed ja logod.

Liikmesriigid toetavad ja soodustavad sellise liitumise kajastamist valimissaadetes televisioonis ja raadios ning valimiskampaania materjalides. Valimiskampaania materjalides on viide Euroopa tasandi erakonna programmile juhul, kui liikmesriigi erakond on sellega liitunud.

Euroopa Parlamendi valimistel kehtivad valimiskampaania materjalide saatmisele samad eeskirjad, mida kohaldatakse üleriigilistel, piirkondlikel ja kohalikel valimistel asjaomases liikmesriigis.

Artikkel 3f

Euroopa tasandi erakonnad nimetavad oma kandidaadid Euroopa Komisjoni presidendi ametikohale vähemalt 12 nädalat enne artikli 10 lõikes 1 osutatud valimiste toimumise aega.”.

5) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 4a

Liikmesriigid võivad võtta Euroopa Parlamendi valimistel kasutusele elektroonilise ja interneti kaudu hääletamise ning sellisel juhul peavad nad võtma piisavad meetmed, et tagada tulemuse usaldusväärsus, hääletuse salajasus ja andmekaitse.

Artikkel 4b

Liikmesriigid võivad anda oma kodanikele võimaluse hääletada Euroopa Parlamendi valimistel kirja teel.”.

6) Artikli 5 lõike 1 teine lõik jäetakse välja.

7) Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

1. Euroopa Parlamendi liikmed hääletavad individuaalselt ja isiklikult. Neid ei seo mingid juhised ning nad ei ole seotud mandaadiga. Nad esindavad kõiki liidu kodanikke.
2. Euroopa Parlamendi liikmetel on sellised privileegid ja immunitetid, mida kohaldatakse nende suhtes vastavalt Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokollile nr 7 Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta.”.

8) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

- „1. Euroopa Parlamendi liikme volitused ei ole ühitatavad järgmiste volitustega:
- liikmesriigi valitsuse liige,
 - riigi või piirkonna parlamendi või seadusandlike volitustega kogu liige,
 - Euroopa Komisjoni liige,
 - Euroopa Liidu Kohtu kohtunik, kohtujurist või kohtusekretär,
 - Euroopa Keskpanka juhatuse liige,
 - Euroopa Kontrollikoja liige,
 - Euroopa ombudsman,
 - Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige,
 - Regioonide Komitee liige,
 - Euroopa Liidu toimimise lepingu või Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu alusel liidu fondide haldamiseks või alalise vahetu haldusülesande täitmiseks loodud komitee või muu organi liige,
 - Euroopa Investeerimispanka direktorite nõukogu, halduskomitee või personali liige,
 - Euroopa Liidu institutsioonide või nende juurde moodustatud spetsialiseeritud asutuste või Euroopa Keskpanka tegevõtöötaja või -teenistuja.”;

b) lõige 2 jäetakse välja;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

- „4. Euroopa Parlamendi liikmed, kelle suhtes lõiked 1 ja 3 muutuvad kohaldatavaks artiklis 5 osutatud viieaastase tähtaja jooksul, asendatakse vastavalt artiklile 13.”.

9) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 9a

Kõigil liidu kodanikel, sealhulgas kolmandas riigis elavatel või töötavatel kodanikel, on õigus hääletada Euroopa Parlamendi valimistel. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid selle õiguse kasutamise tagamiseks.

Artikkel 9b

Iga liikmesriik nimetab kontaktasutuse, mis vastutab valijate andmete vahetamise eest partnerasutustega teistes liikmesriikides. See asutus edastab partneritele hiljemalt kuus nädalat enne valimiste esimest päeva ühtse ja turvalise elektroonilise sidevahendi kaudu andmed nende liidu kodanike kohta, kellel on rohkem kui ühe liikmesriigi kodakondsus ning nende liidu kodanike kohta, kes ei ole selle liikmesriigi kodanikud, kus on nende alaline elukoht.

Kõnealuse kodaniku kohta edastatud teave sisaldab vähemalt perekonna- ja eesnime, vanust, elukohaks olevat asula nime ja asjaomasesse liikmesriiki saabumise kuupäeva.”.

10) Artiklid 10 ja 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

1. Euroopa Parlamendi valimised korraldatakse iga liikmesriigi määratud kuupäeval või kuupäevadel ja kellaaegadel. See kuupäev või need kuupäevad peab/peavad kõigis liikmesriikides langema samasse ajavahemikku, mis algab neljapäeva hommikul ja lõpeb sellele järgneval pühapäeval. Valimised lõppevad kõigis liikmesriikides kõnealusel pühapäeval kell 21.00 Kesk-Euroopa aja järgi.
2. Liikmesriigid ei avalda häälte lugemise tulemusi ametlikult enne, kui hääletamine on lõppenud. Esimesed ametlikud prognoosid tulemuste kohta edastatakse kõigis liikmesriikides üheaegselt lõikes 1 osutatud valimiste ajavahemiku lõppedes. Enne seda ei või avaldada mingeid ukseuu küsitlustel põhinevaid prognoose.
3. Kõigis liikmesriikides algab kirja teel antud häälte lugemine siis, kui hääletamine on lõppenud liikmesriigis, mille hääletajad hääletavad lõikes 1 osutatud ajavahemikus viimasena.

Artikkel 11

1. Pärast nõukoguga konsulteerimist määrab Euroopa Parlament kindlaks valimiste toimumise aja vähemalt üks aasta enne artiklis 5 osutatud viieaastase tähtaja lõppemist.
2. Euroopa Parlament tuleb ilma kutsumiseta kokku esimesel teisipäeval pärast ühe kuu möödumist valimistähtajast, ilma et eespool öeldu piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 229 kohaldamist.”.

11) Artiklid 14 ja 15 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 14

Ettepaneku käesoleva akti rakendusmeetmete kohta teeb Euroopa Parlament oma liikmete häälteenamusega ning nõukogu võtab need vastu kvalifitseeritud häälteenamusega pärast komisjoniga konsulteerimist ja Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist.

Artikkel 15

Käesolev akt on koostatud hispaania, hollandi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, portugali, prantsuse, rootsi, saksa, soome ja taani keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

Ühinemislepingute kohaselt on ka käesoleva akti bulgaaria-, eesti-, horvaadi-, leedu-, läti-, malta-, poola-, rumeenia-, slovaki-, sloveeni-, tšehhi- ja ungarikeelsed tekstid autentsed.”.

- 12) I ja II lisa jäetakse välja.

Artikkel 2

1. Artiklis 1 sätestatud muudatused jõustuvad selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuule, mil liikmesriigid kiidavad käesoleva otsuse sätteid heaks kooskõlas oma vastavate põhiseadusest tulenevate nõuetega.
2. Liikmesriigid teatavad oma riigisiseste menetluste lõpulejõudmisest nõukogu peasekretariaadile.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet